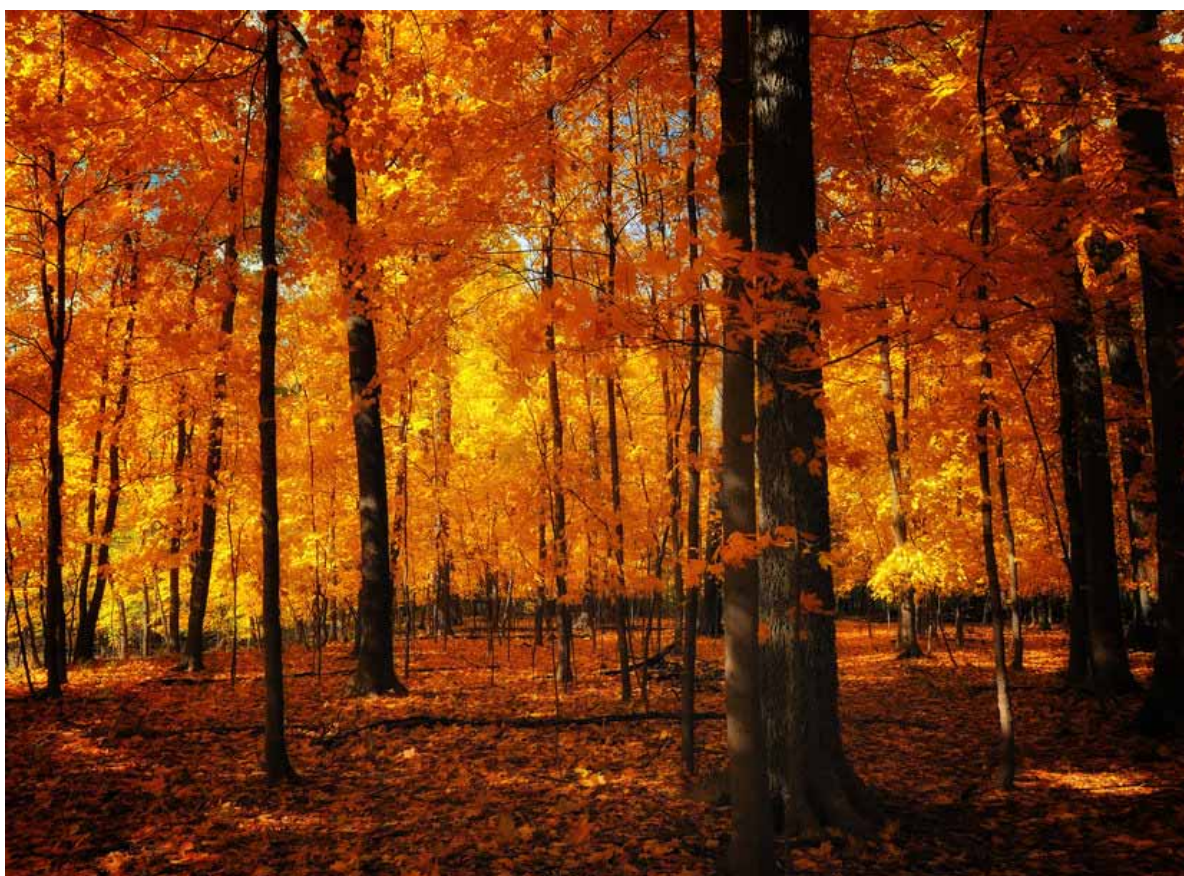

De Balans

Oktober 2015 Jaargang 37 nummer 1

Herfst-editie

Een mooie volle Balans direct aan het begin van het seizoen, ongekend!

Jos trapt af met een nieuwe serie over surfen naar schaakboeken op het internet.

Timo heeft zich verdiept in de partijen die geen spiegel opleverden, maar zeker toch de moeite waard waren.

Een leuk artikel van oud-lid Pascal Boittin over hoe deze fransoos bij ons terecht kwam.

Ook de moeite waard zijn de belevenissen van o.a Seth en Mitchel in Riga. Niet alleen het schaken, maar ook andere hobbies worden daar belicht...

Verder staat Kees stil bij het overlijden van René Bontrop. Bij menig huidig lid zal geen belletje gaan rinkelen, maar zonder deze bohémien zou de Balans wellicht niet zijn wat het vandaag de dag nog steeds is of zelfs niet meer bestaan.

JT

Colofon

De Balans is het clubblad van UCS De Rode Loper en verschijnt minimaal 4x per jaar.

Kopij kun je sturen naar :
redactie@ucsderodeloper.nl

Redactie :
Peter Das
Jos Heesen
John Temming
Tanja Veenstra
Kees Volkers

Voor meer informatie over UCS De Rode Loper:

www.ucsderodeloper.nl

Bezoek ook eens ons forum :
www.ucsderodeloper.messageboard.nl

De Balans is in 1985 herrezen uit de as van het *UCS-Bulletin*. Eerdere voorgangers van de Balans waren *Uw Clubstem* en *UCS-Nieuws*.

UCS De Rode Loper is opgericht op 25 november 1930.

Ereleden van de club zijn Nico van Harten en Jan Polders.

Inhoudsopgave

Boeksurfen 1	Blz 3
Rene is dood	Blz 6
Van de bestuurstafel	Blz 8
Catwalk of chess	Blz 10
“Misschien”	Blz 19
Rode Lopers combineren	Blz 24
Eén stuk	Blz 26
Riga 2015	Blz 28
Oplossingen Combineren	Blz 34

Boeksurfen deel 1

Jos Heesen

Onder deze titel wil ik in deze en komende Balansen wat op- en aanmerkingen plaatsen bij schaakboeken die ik al “surfend” tegen kom in mijn fysieke en digitale bibliotheek.

Het fysieke deel begon te groeien toen ik (alweer zo’n 40 jaar geleden) ging studeren in Utrecht en daar wekelijks *Van der Galie* en *de Slegte* bezocht. De al latent aanwezige bibliofilie kwam daar tot volle bloei en heeft geresulteerd in een boekenkast waarvan 4.90 meter plank in beslag wordt genomen door schaakboeken. Beide boekhandels, voor een groot gedeelte verantwoordelijk voor die 4.90 meter, zijn inmiddels uit het Utrechtse straatbeeld verdwenen.

Met de komst van internet op mijn PC begon de groei van mijn digitale bibliotheek. Het is onvoorstelbaar hoeveel schaakboeken je kunt vinden op het wereldwijde web!

Het heeft hier weinig zin om te bladeren in de vele opening- en eindspel-boeken en daarbij kanttekeningen te plaatsen. Veel interessanter zijn schaakboeken met algemenere thema’s zoals : “*Chess Self Improvement*” of “*Amateur to IM*” of “*How to calculate chess*

tactics” of zelfs “*How to use computers to improve your chess*”; kortom stof genoeg voor een aantal stukjes in de komende Balansen!

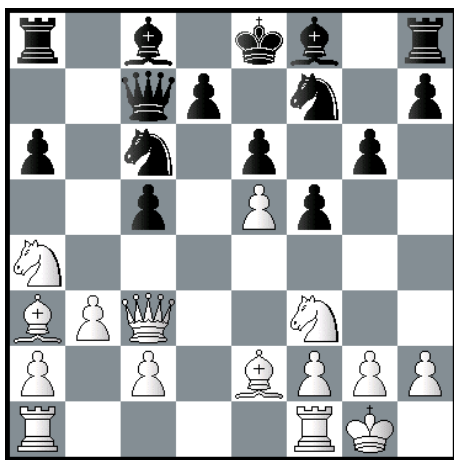
Deze eerste keer wil ik nog wat verder ingaan op de twee boeken die ik al in eerdere stukjes genoemd heb, en wel “*Chess visualization Book 1*” en “*Chess visualization Book 2*” van Ian Anderson. Voor zover ik heb kunnen nagaan is er nog geen uitgever bereid gevonden deze boeken te publiceren, zodat Ian de boeken in eigen beheer heeft uitgegeven, maar de site waar je de boeken zou kunnen bestellen (www.chessvisualization.com) is helaas niet actief toen ik het recentelijke probeerde.

Bij het doorbladeren van de digitale versie van Book 1, valt me op dat de vraagstelling bij de 800 diagrammen nagenoeg elke keer dezelfde is: *wat is de materiaalverhouding na de voorgestelde zettenreeks*. En dat gaat na een tijdje vervelen. Op zich is het handig om te weten wat, na een aantal zetten, de materiele balans is, maar beter zou zijn om te kijken of je een oordeel kunt vormen over wie er in de slotstelling (na de voorgestelde zettenreeks) beter staat (en waarom).

Misschien dat de schrijver daar, na 24 hoofdstukken, zelf ook achter kwam, want in hoofdstuk 25, “*Seeing Farther*”, geeft hij diagrammen met de volgende vragen (na de bekende zettenreeks van een aantal ply):

- Vind een manier om materiaal te winnen
- Vind de winnende zet of zettenreeks
- Vind het mat in twee
- Vind het mat in drie
- Vind een verbetering in de gegeven zettenreeks
- Vind de winnende verdediging

Een voorbeeldje (747):

Visualiseer de stelling na de zetten 14.Tfe1 Pfxe5 15.Pxe5 Pxe5 16.Lc4 Pxc4 17.Dxh8 Pxa3 18.Dxh7. Waarom kan zwart nu niet 18...Pxc2 spelen met een vork op beide witte torens?

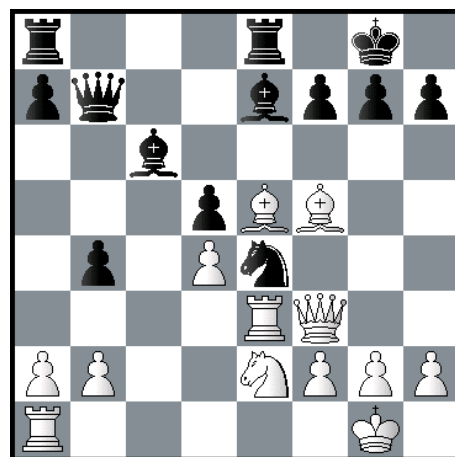
In Book 2 wordt de visualisatie training voortgezet, maar gaat het in de 880 stellingen om het

doorrekenen van offers en combinaties op (of rondom) de korte rokade stelling van zwart. Het geheel wordt opgesplitst in vijf delen:

1. offers en combinaties op f7;
2. offers en combinaties op g6;
3. offers en combinaties op h7;
4. het klassieke Loperoffer op h7;
5. offers en combinaties op de drie zwarte velden voor de zwarte Koning (f6, g7 en h6).

Maar ook hier is de vraagstelling nagenoeg steeds: wat is de materiele balans (na de gegeven zettenreeks)? Dat is hier minder vervelend dan in Book 1, omdat nu het aspect van patroonherkenning (er is steeds een zwarte korte rokadestelling) een grotere rol speelt en je de stellingen makkelijker kunt refereren aan eigen ervaringen. De ply diepte neemt in dit boek ook toe; en wel tot 27 ply!

Bijvoorbeeld: (436)

Visualiseer de stelling na de zetten
19.Lxh7+ Kxh7 20.Dxf7 Lg5
21.Th3+ Lh6 22.Df5+ Kg8 23.Txh6
gxh6 24.Dg6+ Kf8 25.Dxh6+ Ke7
26.f3 Pd2 27.Dd6+ Kf7 28.Df6+
Kg8 29.Dh8+ Kf7 30.Dg7+ Ke6.
Hoe maakt wit het af?

De meetellers zullen opmerken dat
de zettenreeks pas 24 ply diep is.
Klopt, maar het afmaken kost wit
nog 2 zetten (of 3 ply) en zo komen
we tot 27 ply.

Samenvattend: hoewel Book 1 kan
helpen om je visualisatie in het
algemeen te trainen door de ply-
diepte steeds te verleggen, ben ik
zelf blijer met het format van Book 2
omdat daar ook gewerkt wordt aan
patroonherkenning en je dus kunt
trainen op specifieke witte vlekken
in je tactisch repertoire.
U bent gewaarschuwd!

Oplossingen achterin de Balans -JT

René is dood

Van de zomer kreeg ik een bericht van Marjolein: René Bontrop was overleden. Hij was al enkele maanden erg ziek en kwam de laatste jaren niet veel meer onder de mensen. 'Maar wie René heeft gekend zal hem zeker niet vergeten zijn', schreef Marjolein: 'Een van de meest bijzondere en creatieve persoonlijkheden uit de schaak- en biljartwereld van Utrecht'.

Op de club zijn nog veel mensen die René hebben gekend. Ook oud clubleden haalden herinneringen op aan René over de mail. Die gingen niet over schaakpartijen. Paul Wilders weet nog hoe René als 18-/19-jarig jochie bij zijn toenmalig stulpje in de Bolstraat kwam eten en zoals hij al spoedig ervoer - 'liefst met een stevig glas bier erbij. Toen al getekend door het leven, maar bruisend, tegendraads en met humor'.

Martijn Faber: 'René had iets heel erg eigens, hij was 'oorspronkelijk' in zijn ideeën en meningen. Heel sociaal ook. Ondanks zijn bescheidenheid kon hij ook dingen 'afdwingen/voor elkaar krijgen' en dat deed hij op zo'n manier dat je dat gewoon deed. Zo heb ik bijv. een keer bij hem staan schoonmaken,

omdat dat 'moest' van hem en 'natuurlijk' deed je dat dan. Martijn leerde ook biljarten van hem. 'Heel geduldig en gezellig 1x per week. Het 'Biljartclubje Bontrop' bestond volgens mij uit 8 mensen: Rene, Hans Janssen, Hans Koren, Paul Wilders, Ber den Boer, Marjolein, Tanja en ik. Ik heb veel met Rene gepraat, ook over zijn jeugd. Hij was kwetsbaar. Later trok hij zich steeds meer terug'.

Ook Tanja denkt met weemoed terug aan het biljartclubje. René leerde haar bovendien schaken en overtuigde haar dat ze lid moest worden van De Rode Loper. 'Ik leerde hem kennen als vaste klant van schaakcafé het Ledig Erf, waar ik achter de bar werkte. Al snel betrok René me bij de redactie van het clubblad. Ik kan me herinneren wat een eindeloos gekluns het was om de Balans digitaal op te maken. Dat ouderwetse geknip en geplak, daar moest nu maar eens een eind aan komen, maar dat viel niet mee. Samen met René heb ik diverse clubleden geïnterviewd. Dat ging toen - dankzij René's inbreng - ietsje anders dan nu: het slachtoffer moest koken voor de interviewers! Bovendien moest er een behoorlijke drankvoorraad koud staan'.

René was een club-ikoon in de 'wilde jaren'. Dat waren de jaren '80,

toen de oude herenclub UCS werd overgenomen door studenten en ander werkschuw tuig en de naam werd veranderd in UCS De Rode Loper en gewone clubavonden regelmatig een paar cafés later eindigden in de vroege ochtenduren. René was een in-goeie, maar ook wat tragische jongen. Het zat René niet bepaald mee in het leven, maar daar liep hij niet mee te koop. Hij was te bescheiden om om hulp te vragen. Tanja: je merkte het wel aan hem, hij kon zo'n melancholische uitstraling hebben, maar het fijne wist ik er niet van. De laatste keer dat ik hem gezien heb, was op het 75-jarig jubileum van de club. Hij kon toen bijna niet meer lopen'.

Zelf heb ik heel wat nachten met René clubbladen in elkaar zitten plakken in het pre-digitale tijdperk. Dat ging vaak tot diep in de nacht door. Op gegeven moment ging het duidelijk niet zo goed met hem. Vaak had hij geen geld, soms geen plek om te slapen, geen schone kleren. Ik heb René nog lang in een jasje en een paar overhemden van mij zien lopen. Er waren echter altijd wel mensen waar hij op het laatste moment terecht kon. Gelukkig ontfermde Ria zich toen over hem, de laatste twintig jaar heeft hij met haar samengewoond.

Ook ik heb René niet meer gezien sinds de reünie van tien jaar geleden. Maar ik had nog wel af en toe mail-contact. Dan kreeg ik opeens een mailtje over iets dat hij in het clubblad had gelezen of op de website. Want hoewel hij geen lid meer was bleef hij een en ander wel volgen. Zo maakte hij me er op attent dat de bijna 100-jarige Johan van Hulst een ex-clubkampioen was van UCS en was hij heel nieuwsgierig naar de geschiedenis van J. Wind, UCS-er van het eerste uur. Hij haalde me over om dat eens uit te zoeken. Dat verhaal is in twee delen in de Balans verschenen. Daar was hij heel verrukt over. René is 52 jaar geworden.

Kees Volkers

Van de bestuurstafel

Geurt van de Wal

Het gerucht gaat dat ik begin volgend jaar met zeer vervroegd pensioen ga. Dat klopt. Op 31 januari word ik 60 en de volgende dag gaat mijn pensioen in. Het gerucht gaat ook dat ik dan al mijn tijd aan het schaken ga besteden. Daar klopt gelukkig geen drol van. Natuurlijk heb ik mij voorgenomen om straks steevast de eigen partij te analyseren, elke week een paar uurtjes tactische oefeningen te doen en wat vaker een toernooitje te spelen, liefst in het buitenland. Maar dat is het dan wel zo'n beetje. Ik ga zeker niet aan twee of drie interne competities deelnemen, vijftig correspondentiepartijen tegelijk spelen, vier uur per dag online aan het blitzen of met een betaalde trainer aan de slag.

Met het voorzitterschap ga ik gewoon op de huidige voet verder. Misschien goed om er gelijk bij te zeggen dat ik vind dat het over drie jaar tijd is voor een andere voorzitter, ook al doe ik het met plezier. Dan heb ik het zes jaar gedaan en is het beter dat een verse kracht het overneemt. Ik blijf dan graag op een andere manier actief voor de club. Als ik schaken dan nog steeds leuk vind tenminste, je weet maar nooit.

Wat ik zeker niet ambieer is een bestuursfunctie in de schaakwereld op 'hoger niveau'. Bij de SGS bijvoorbeeld. De jaarvergadering die deze bond begin oktober bijeen had geroepen, had weer een hoog ontmoedigend karakter. Zo ging er meer dan een half uur op aan discussie over het invallen in de externe competitie. Onze eigen Henk van Lingen is daar één van de wedstrijdleiders. Een paar uitslagen van Amersfoort had hij ongeldig verklaard, omdat dat een speler in een te hoog team had laten invallen. Met een ongekend staaltje reglementaire haarkloverij deed de keistad een poging Henks ongelijk te bewijzen. Dat mislukte natuurlijk compleet.

Een hoogtepunt daarentegen was op deze avond de loting voor de eerste ronde van het bekertoernooi. Zoals al bekend, zorgde onze Henk (heb je hem weer, hij verrichtte deze loting) voor een kansrijke eerste ronde van de Rode Loper thuis tegen TRIO. Eenmaal warmgedraaid kunnen de mannen van onze andere Henk (aanvoerder Dissel) daarna via achtereenvolgens En Passant, Ons Genoegen, Paul Keres en tot slot Utrecht de beker mee naar Dijkzigt nemen. Het moet toch raar lopen als het anders gaat. Veel succes!

**LOODGIETERS-
VERWARMINGS-
EN DAKBEDEKKERSBEDRIJF**

**Ridderschapstraat 8
3512 CP Utrecht
Tel: 030 - 231 71 71
030 - 236 88 93**

Catwalk of Chess (deel I)

Timo Können

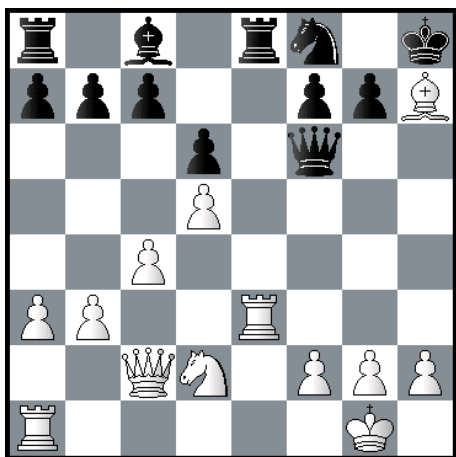
Wat heeft een jaar lang ploeteren door pakweg zestig mensen opgeleverd? De Schoonheidsprijs 2014-2015 geeft het antwoord! Op de ALV van deze zomer was er net genoeg tijd om met laptop en beamer wat korte fragmenten te laten zien uit de winnende partij en de twee die een eervolle vermelding kregen. Nu gaan we er eens goed voor zitten en bekijken alle partijen. Maar niet in hun geheel, want dan worden we gek. Wie nieuwsgierig is naar de weggelaten zetten kan in Balans 2 van afgelopen seizoen en op het forum terecht.

Een jury bestaande uit de winnaar van vorig jaar Jeroen Weelink, John Temming en schrijver dezes heeft geprobeerd een afgewogen oordeel te vellen. Na het maken van een voorselectie brachten zij een genoeglijke middag door met het samen analyseren van de beste helft van de meedingende partijen. Zoals bekend doen de partijen uit de Balans automatisch mee voor de prijs. De verdeling was opmerkelijk: Balans 2 bevatte vijf partijen, de overige vier nummers geen enkele. Daarnaast kon je een partij kandidaat stellen door hem op het forum in het desbetreffende draadje te plaatsen. Met enige soepelheid hebben we ook een partij die we per e-mail ontvingen laten meedingen – die was in het goede seizoen gespeeld en de winnaar belofde hem alsnog in het

clubblad te publiceren. In totaal kwamen we tot tien stuks, niet geweldig veel, maar nog altijd het dubbele van het vorige seizoen. Met dezelfde groeifactor hebben we er volgend jaar twintig.

We gaan van start met de partijen uit de Balans – die natuurlijk niet allemaal per se als kandidaat bedoeld zijn – minus die ene partij die de Schoonheidsprijs gewonnen heeft. Die schuift samen met drie andere partijen op naar het volgende nummer, want ook zonder het bekroonde werk is er meer dan genoeg leuk, goed of interessant materiaal beschikbaar voor deze aflevering. Na de Balanspartijen volgen nog twee van de vijf ‘elektronische’ kandidaten. We beginnen vooraan in het blad.

Marcel Bijlsma – Marien de Jonge
Een Russische partij. Zwart speelt te passief, verliest tijd en geeft wit eigenlijk zonder slag of stoot de controle over de stelling. Als hij een toren ongedekt laat staan, ontstaat er een grappige slagwisseling.

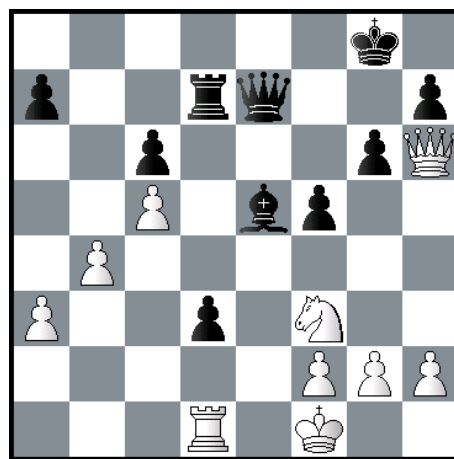
De toren op e8 hangt, maar die op a1 ook. **24.Txe8 Dxa1+ 25.Pf1**

Met een hopeloze stelling voor zwart, zou je denken, maar hij heeft geluk: **25...Lf5!** Een drie-in-één-zet: Pf8 is gedekt, Te8 en Dc2 staan aangevallen. Marcel kiest eieren voor zijn geld en houdt met **26.Txf8+ Txf8 27.Dxf5 Dxa3** een kleine kwaliteit over met aanvalskansen tegen de koning. In de rest van de partij zien we Marcel doelgericht zijn voordeel uitbuiten, terwijl de zwartspeler te lang niets onderneemt op de damevleugel.

Hans Nijland – Marjolein Swinkels

Marjolein gebruikt in haar verslag het schattige woord ‘totoformuliertjes’, dat me bij zal blijven. De partij zelf waarschijnlijk iets minder. Marjolein speelt een bekend gambiet in de 2...Pf6-variant van het Scandinavisch (‘een door elkaar halen van varianten’ noemt ze het), maar Hans neemt het niet aan en schakelt over naar de Panov-variant van de Caro-Kann (een van die wonderlijke overgangen tussen op het oog ongerelateerde

openingen). Hij etaleert weer zijn buitengewoon ‘gewone’ stijl – open lijnen en diagonalen zoeken, paarden pennen met lopers, vooral geen subtiel gedoe met pionnen – en komt op het oog beter te staan. Maar het is het begin van het seizoen, hij ziet een uitbraakmogelijkheid van Marjolein over het hoofd en maakt daarna, geconfronteerd met een vrije d-pion, nog een reeks fouten. Marjolein maakt het met een krachtzet uit.

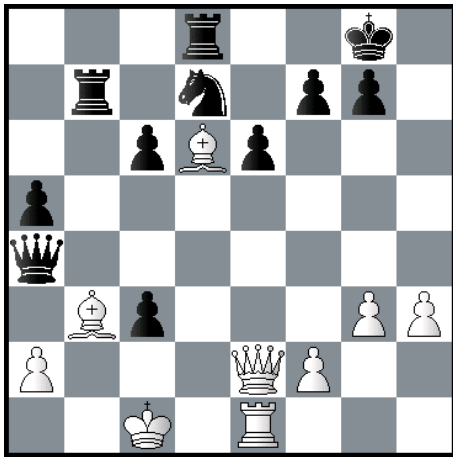

27...Lf4! 28.Dxf4 De2+ 29.Kg1 Dxd1+ 0-1.

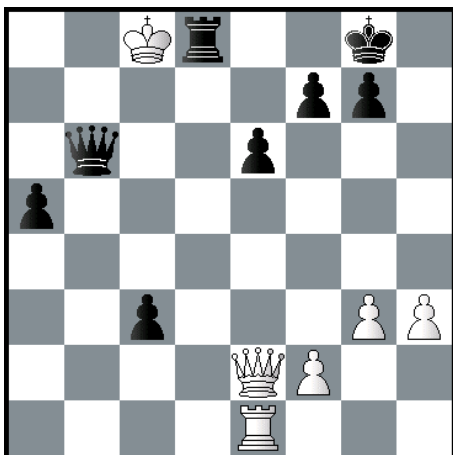
Victor van Berghenegouwen – Geurt van de Wal

Opnieuw Scandinavisch, nu gewoon met 2...Dxd5. Victor lijkt een schaaktechnische inzinking door te maken, misschien net als bij Hans door het begin van het seizoen. Kenmerkend commentaar van Geurt bij een zet van wit: ‘Een volkomen onnodige ruil: wit verspeelt een mooi gepositioneerd paard en gunt zwart een halfopen h-lijn.’ Geurt, met een paar honderd ratingpunten minder, trekt resoluut ten aanval

tegen de lang gerokeerde Bergenhenegouwense koning. Hij speelt alleen maar goede zetten, terwijl Victor doorgaat met fouten maken. Niet verwonderlijk dat de witte koning in een spervuur terecht komt. Als hij probeert weg te komen (31.Kb1-c1) is Geurt er als de kippen bij:

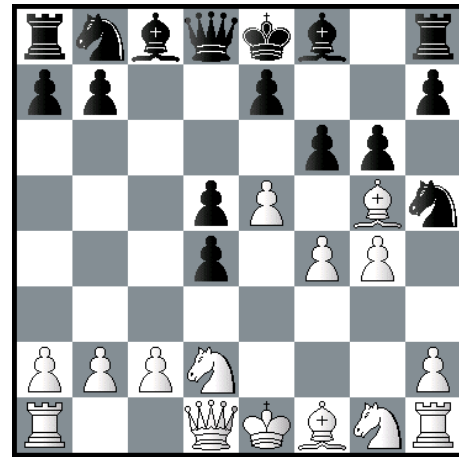
31...Txb3! en de koning wordt helemaal naar de overkant van het bord gejaagd: **32.axb3 Da1+ 33.Kc2 Db2+ 34.Kd3 Pc5+ 35.Kc4** Liever rommelkansen dan de hopeloze stelling na 35.Ke3 Txd6.
35...Dxb3+! Maakt meteen aan alle illusies een einde. **36.Kxc5 Dxb4+ 37.Kxc6 Txd6+ 38.Kc7 Db6+ 39.Kc8 Td8 mat.**

Een leuke slotstelling. De witte loper en dame zijn negen zetten lang veroordeeld geweest tot toekijken.

Jorick Laan – Timo Können

Wat de zwartspeler bezield heeft om deze partij te publiceren? Serieus, het is een spannende partij met een paar ongewone stellingen.

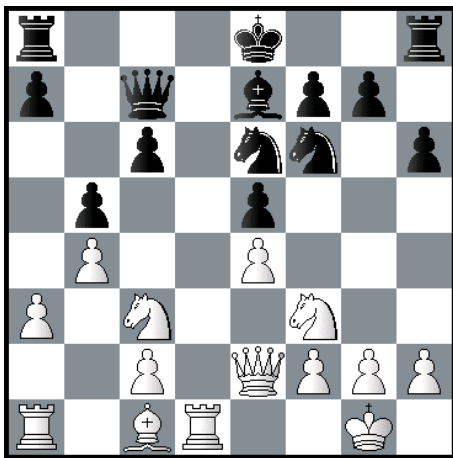
‘Hier stond je toch slecht,’ zei een toeschouwer na afloop, maar na **10...fxg5 11.gxh5 Lf5** had zwart juist alle kansen. Een paar bokken deden die echter teniet.

Remy Sennema – Kees Volkers

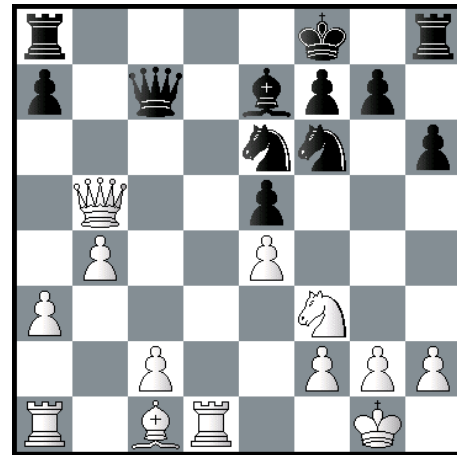
Deze partij, gespeeld in het OKU 2015, ontvingen we per e-mail van de zwartspeler. Dit is misschien een goed moment om te onthullen dat de benaming waaronder wij hem kennen in feite een anagram is van zijn ware naam: Vlees Kokers. Vlees Kokers is een kannibaal, die zijn tegenstanders op de meest vreselijke manieren kan overweldigen. Maar als hij ze vervolgens boven een heet vuur toebereidt begint zijn aandacht vaak een beetje te verslappen, mede onder invloed van het intussen

genuttigde vuurwater. Dan komt hij nogal eens tot de ontdekking dat zijn tegenstander achter zijn rug uit de kookpot is geklommen en zijn hut in brand heeft gestoken. Heel wat Kokerspartijen hebben op die manier een onlogisch einde gekregen; ik kan er over meepraten.

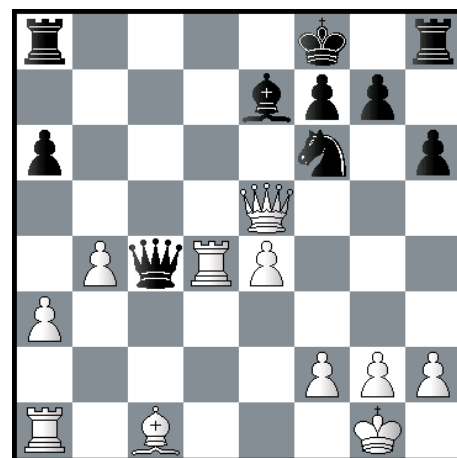
Dit is misschien de reden dat Vlees, ik bedoel Kees (hij hecht aan zijn pseudoniem), een partij indiene waarin de rollen nu eens zijn omgedraaid. Zijn tegenstander doet een gevaarlijke poging tot overweldiging, maar met grote koelbloedigheid en nauwkeurigheid blijft Kees overeind, zodat hij degene is die het laatst lacht.

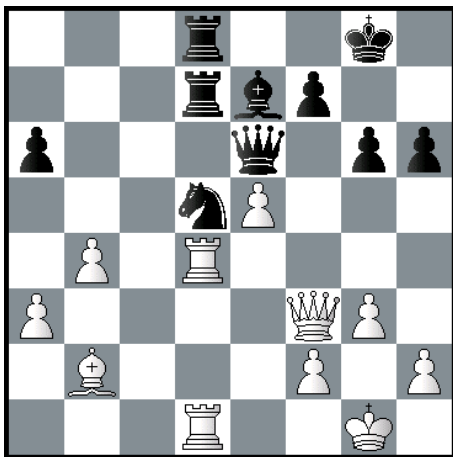
Ongeduldig geworden besluit wit hier tot het offer **14.Pxb5?! Na 14...cxb5 15.Dxb5+ Kf8**

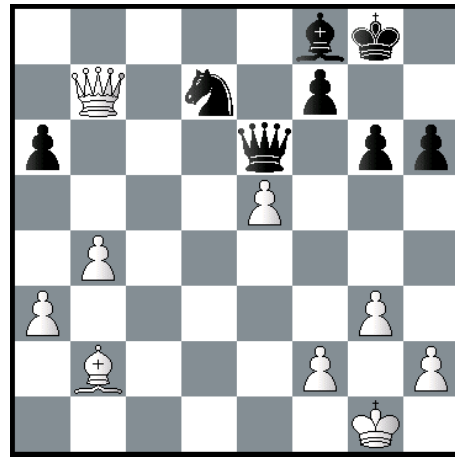
heeft hij voor zijn stuk – naast de verhinderde zwarte rokade – twee pionnen, waaronder een vrije op de c-lijn. Maar door zijn slecht ontwikkelde damevleugel blijkt die vrijpion nou juist het probleem. Op bijvoorbeeld 16.Ta2 komt 16...Pxe4 met een nare vork in het verschiet. Na 16.De2 Tc8 kan 17.Ta2 wel, maar dan krijgt wit met geen mogelijkheid zijn c-pion naar voren. Sennema dacht dat er een simpele oplossing was: **16.c4**, waarna Kees hem uit de droom hielp met **16...a6**. Er is niets beters dan **17.Dxe5 Dxc4**. Het gaat verder met **18.Pd4 Pxd4 19.Txd4** en dan ontstaat er een leuk moment.

Zwart kan dames ruilen door middel van 19...Dxd4! 20.Dxd4 Td8, maar Kees bezwijkt voor de verleiding van **19...Dc3?!** Wat kan wit immers nog doen tegen de dubbele dreiging 19...De1# en 19...Dxa1? In elk geval niet 20.Td8+, want dan treedt het ondersterijmotief weer in werking: 20...Txd8 21.Dxc3 Td1#. Maar wit vindt nog iets: **20.Lb2!** Nu zou op 20...Dxb2 wel de damewinst 21.Td8+ volgen, aangezien de onderste rij gedekt is. De dame moet dus wijken en door de twee zetten tijdverlies heeft wit een gevaarlijke ontwikkelingsvoorsprong gekregen. In het vervolg vangt Kees echter alle dreigingen keurig op.

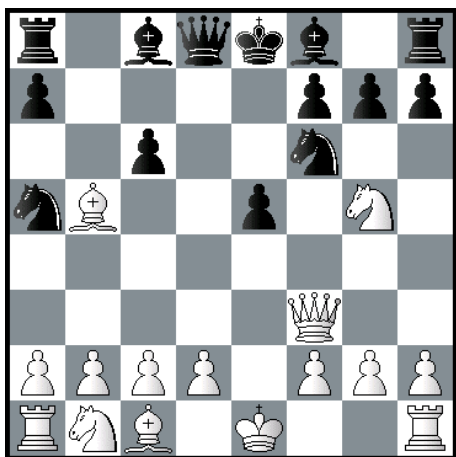
Tien zetten later dwingt zwart met **30...Pb6** torenruil af. De frontale aanval is gekeerd, maar wit kan het nog met zijn pluspionnen proberen. De beslissing valt een paar zetten later, als Kees een van die pionnen aanvalt.

Waarschijnlijk terecht ziet wit het verzwakkende 34.f4 (34...Db3) niet zitten. 34.Dc8! is echter nog een goede mogelijkheid. Zwart kan niet slaan en na iets als 34...Db3 35.Dc3 valt er nog te spelen. Maar Sennema ziet het niet en geeft met **34.a4?** de pion op. Kees veegt zijn tegenstander vervolgens snel op.

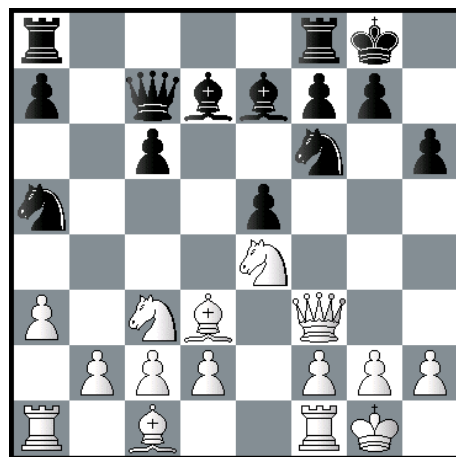
De jury geeft toe dat zwart goed gespeeld heeft, maar vindt het wel een bezwaar dat alle complicaties in de partij het werk van de witspeler zijn. Per saldo doet zwart niet meer dan een incorrect offer weerleggen, en dat vinden we toch een beetje te weinig.

Daan Lensink – Almer Toby
Van het forum, een
Tweepaardenspel in de nahand.

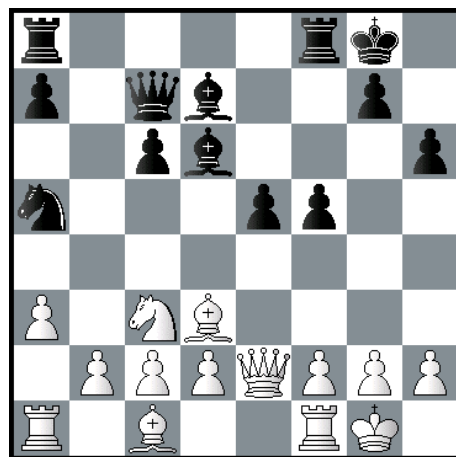

In deze stelling geeft zwart met het trage **8...Ld7?!** (goed was **8...h6** of **8...Tb8**, zoals Almer aangeeft) in feite de compensatie voor zijn gambietpion weg. Het antwoord van wit, **9.Ld3**, vond de jury er maar vreemd uitzien: de eigen centrumpion wordt geblokkeerd en er komen pionvorkjes op e4 in de stelling. De computer bleek het er echter volkomen mee eens en toen we vervolgens de boeken raadpleegden, ontdekten we dat wit deze zet in soortgelijke stellingen vaker doet. Punt e4 wordt alvast gezekeerd als steunpunt voor Pg5, staat er dan bij. Zo zie je maar.

Als het paard even later van g5 wordt weggeschopt, belandt het inderdaad op e4.

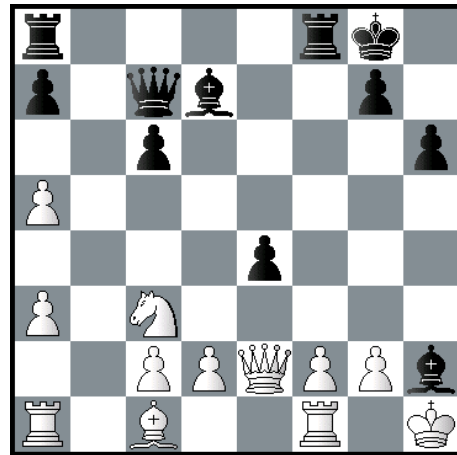
Almer doet **13...Pxe4** en nu zou terugslaan met paard of looper inderdaad tot de gevreesde vork leiden (**14...f5**, **15...e4**). Maar **14.Dxe4** kan wel. **14...f5** **15.De2 Ld6**

‘De looper op d3 staat een beetje benauwd naar de boertjes op e5 en f5 te kijken,’ zoals Almer schrijft, en ook de op de koningsstelling gerichte lopers en dame zien er dreigend uit. Ikzelf zou deze stelling graag met zwart spelen (hij doet trouwens sterk denken aan een variant van het Olifantengambiet), maar opnieuw ziet de computer het anders. Die vindt dat zwart *geen* compensatie voor de pion heeft! Bij nader inzien zijn er wel een paar

minpunten aan de zwarte stelling te ontdekken: de koningsstelling is verzwakt, de c-pion is geïsoleerd en het paard staat aan de rand. Dat zijn nadelen op de middellange termijn, terwijl wit op korte termijn bedreigd wordt. Maar een programma gaat er uiteraard vanuit dat wit de dreigingen met zo weinig mogelijk concessies aan zijn stelling opvangt (daarbij helpt het veel dat de witte koningsstelling nog onverzwakt is), en als dat eenmaal gelukt is beginnen ook de zwarte zwaktes te tellen. Het is wel voorstelbaar dat die ongeveer evenveel waard zijn als de niet zo heel grote problemen die wit in dat ideale scenario heeft. Dat leidt dan weer tot een opmerkelijke conclusie: hoewel ik op ons onderbondsniveau de kansen van wit op zo'n 25 % zou schatten, heeft hij tot nu toe goed gespeeld.

Vanwege de dreigende boertjes gaat wit verder met **16.b4** en zwart antwoordt met **16...e4**. Nu raakt wit opeens de kluts kwijt: in plaats van met 17.La6 zijn loper te redden (een belangrijk stuk met al die verzwakte witte velden rond de zwarte koning) of zelfs maar 17.Lc4+ te proberen, doet hij **17.Lxe4? fxe4 18.bxa5 Lxh2+ 19.Kh1**

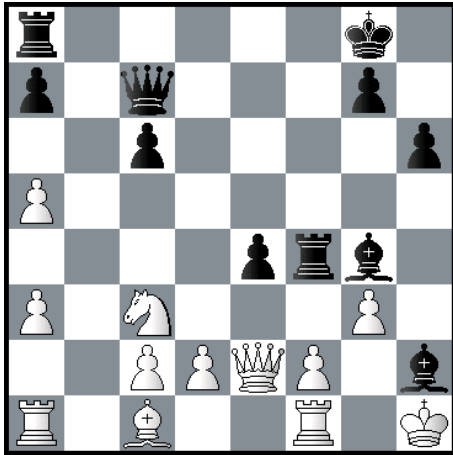

Hier is de zwarte compensatie voor de grootste twijfelaar duidelijk, maar op het moment dreigt er 20.g3 met loperwinst (offeren op g3 is dan alleen genoeg voor eeuwig schaak) en is ook de e-pion bedreigd. De voor de hand liggende oplossing is 19...Le5, waarna 20.Dxe4 niet gaat wegens 20...Tf4! met vernietiging. Almer denkt dat die zet ook meteen kan: **19...Tf4?! Ziet er elegant uit, maar zodra de zwartspeler de toren losliet zag hij de weerlegging: 20.Dc4+ Kh8 21.Pd5** vorkt helaas de toren en de dame, waarna zwart nog net met 21...Th4 de dame kan offeren voor eeuwig schaak. Gelukkig ziet wit het niet. **20.g3?** Te hebbertig, al is er een Almer voor nodig om aan te tonen dat de verzwakking fataal is. De jury vroeg zich af of er voor wit naast 20.Dc4+ (een combinatie die je kunt missen) niet nog een 'gewone', consoliderende zet in de stelling zat. We probeerden 20.Pxe4 Th4 21.f4!? (het slaan van deze pion kost zwart een tempo; 21.f3 zou falen op 21...Le5+ 22.Kg1 Ld4+) om de koning over f2 te laten vluchten: 21...Lxf4+ 22.Kg1 Lh2+ 23.Kf2

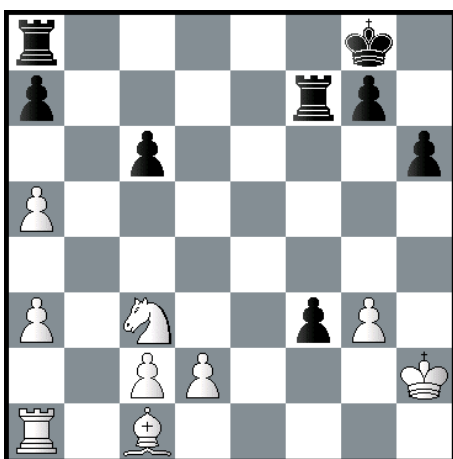

enz. Na het simpele 21...Tf8 heeft wit echter niets meer.

20...Lg4!

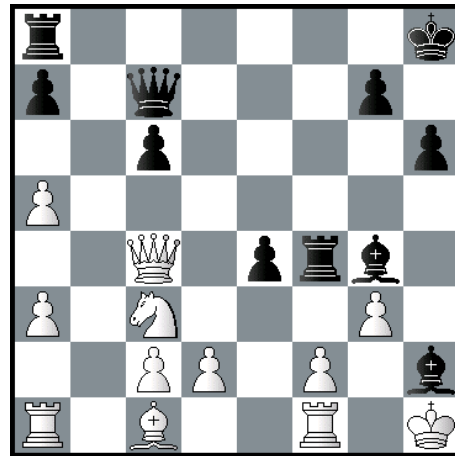
Mooi! De loper en de toren staan in en de witte dame kan zich met schaak redden, maar het is allemaal niet voldoende. **21.Dc4+** Objectief het beste was een kwaliteit te geven om in elk geval één loper uit te schakelen: 21.f3 Lxf3+ 22.Txf3 exf3 en nu heeft wit de pech dat 23.De6+ niet de toren op f4 wint: 23...Df7 24.Dxf7+ Txf7 25.Kxh2

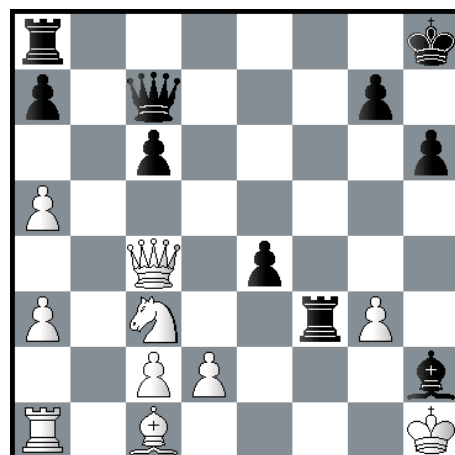
en het eindspel is dankzij de pion op f3 (die daar kwam door dat kwaliteitsoffer!) gewonnen voor

zwart. Terug naar de partij:

21...Kh8

Waarschijnlijk zag wit nu pas dat 'niets werkt'. Zowel toren als loper zijn taboe: 22.gxf4 Lf3+! 23.Kxh2 Dxf4+ en mat in de hoek; of 22.Kxh2 Lf3! en er dreigt 23...Th4+ met mat. Als wit de toren slaat komen we in de vorige variant, op 23.Kg1 wint Dd7! gevolgd door Dh3. **22.f3** Tja, Lf3+ moet worden voorkomen. **22...Lxf3** Almer merkt op dat 22...Lxg3 ook kon. Het wint zelfs sneller, want na 23.fxg4 of 23.Pd5 beslist Dd8! meteen. **23.Txf3** Wit moet toch de kwaliteit offeren. Op 23.Kxh2 komt een inmiddels bekende zet: 23...Th4+! en mat. **23...Txf3**

Wit kan nog steeds niet op h2 slaan en staat verloren. Lensink sputterde nog een zet of vijf tegen en gaf het toen op.

De weerlegging van 20.g3 was krachtig, spectaculair en precies. Weliswaar bestaan de combinaties uit standaardmotieven, zoals een jurylid opmerkte. Maar standaard betekent alleen 'bekend uit andere partijen', niet 'alledaags' of 'gemakkelijk'. Mij persoonlijk lukt het haast nooit om combinaties zoals deze correct uit te voeren, en dus heb ik de partij met enige gezonde jaloezie nagespeeld. Dat de partij net een eervolle vermelding misloopt, is vooral omdat de jury hem niet echt

een logisch geheel vindt: eerst speelt wit de opening goed en als het dan spannend wordt maakt hij meteen een grote fout, waardoor zwart hem van het bord kan combineren.

Let op: er zijn andere partijen die wél een eervolle vermelding kregen of zelfs de hoofdprijs wonnen! Welke dat waren? Wie niet op de ALV was kan het voor zichzelf spannend maken door dat niet aan anderen te vragen, maar te wachten op het volgende nummer van de Balans. Voor wie het al weet is er de troostprijs dat de betreffende partijen gefileerd zullen worden.

Nieuw adres!
Buurthuis Rosa

Hot Spirit!
Snelschaaktoernooi op de
3de vrijdagavond van de maand...
Malakkastraat 6, 3531 HM, Utrecht (Lombok)

Zaal open:	20:00 u.
Start ronde 1:	20:30 u.
Eindigt rond:	23:30 u.
Speeltempo:	7 min pp

Entree 1 euro!

www.hotspirit.nl

"Misschien..."

Twintig jaar geleden meldde zich bij De Rode Loper een jonge Fransman. Hij kwam uit Parijs, sprak een paar gebrekkige woorden Nederlands en won onmiddellijk onze sympathie. Hij heette Pascal en woonde sinds kort in Utrecht met zijn Nederlandse vriendin Roos. Hij had haar in 1990 ontmoet tijdens het Noteboomtoernooi in Leiden. Vier jaar reisde hij heen en weer. Toen ruilde hij de retourtjes Utrecht definitief in voor een enkeltje.

door Pascal Boittin

Tussen mijn 16e en 21e jaar heb ik heel intensief schaak gespeeld, van toernooi naar toernooi, in het laatste jaar zelfs 130 partijen. Maar 'het' kwam er niet uit, ik bleef op 1750 Elo punten steken. Deze rating is anno 2015 nog ongewijzigd. Rond mijn 21e, eind augustus 1990, zette ik een punt achter mijn schaakcarrière en ging ik automatisering studeren.

Ik was al 6 maanden gestopt, toen een goede vriend mij opbelde om mee te gaan naar een toernooi in Leiden. Ik had nee gezegd, ik was gestopt, en wat moest ik daar? Als ik nog schaak wilde spelen kon dat in Parijs overal. In le parc du

Luxembourg, rue de l'Hirondelle, Le Caveau de la Bolée waar je om 4 uur 's ochtends nog een bifteck-frites kon bestellen; iedere woensdagavond werd een snelschaaktoernooi georganiseerd, inzet 100 Francs (15 euro), de winnaar kreeg al het geld. GM Yaacov Murey, secondant van Korchnoi, heb ik altijd zien winnen. Het bestaat niet meer.

(Jean Yves Cousseau: Caveau de la Bolée, in Lieux d'écrits, 1987)

Le Cloitre

Of in Le Cloitre, 19 rue Saint Jacques, wat ook niet meer bestaat, of de beroemde Cercle Caissa gerund door madame Chaudé de Silans. Deze club was iedere dag open en kende een aantal aparte kamers waar training werd gegeven. Er werd zowel snelschaak gespeeld - in het Frans 'Blitz' genoemd - als lange partijen. Van 13.00 uur tot middernacht kon iedereen aanschuiven van de ene ruimte naar de andere. Je kon er alleen een kopje koffie of thee nuttigen en dat was het, maar dat was geen probleem, we gingen regelmatig naar beneden, naar een café in de straat. Iedere zaterdag was er een snelschaaktoernooi. Helaas kon ik er dan zelf niet bij zijn, omdat ik lid was van de American Legion, een vriendelijk clubje gevestigd op de Champs-Élysées, gerund door de Amerikaanse Francis Corrigan. Merci Francis, voor al die leuke uitstapjes voor Iveco-Uni. Deze grote club, met meer dan 1000 leden bestaat ook niet meer.

https://fr.wikipedia.org/wiki/Cercle_Caïssa

En zo waren er nog veel meer duistere adressen waar je voor 10 francs (anderhalve euro) de hele dag tot sluitingstijd kon schaken. Sommige mensen zag ik iedere dag. Nu achteraf vraag ik me af waarvan ze het deden?

Schaken is een goedkoop spel, maar moesten ze niet werken?

Naar Leiden

En dan nu schaken in Nederland? Wat een idee! Nog verder dan België! Wat zouden ze daar eten? Genoeg redenen om niet te gaan. Maar de vriend belde nog twee keer op. En toen zat ik toch ineens met een paar schakers in de auto. Die vriend was Fabien Guez, ik zal hem nooit vergeten.

<http://www.365chess.com/players/FabienGuez>)

Nadat we onderweg waren gestopt en weer wilden uitparkeren, blokkeerde een zwart auto de uitgang. Er werd gevloekt, het woord van Cambronnen (eufemisme voor merde) viel.

https://fr.wiktionary.org/wiki/mot_de_Cambronne

https://fr.wiktionary.org/wiki/mot_de_Cambronne

We konden niet voor- of achteruit. Vier mannen sprongen uit de zwarte auto, deden de deuren open, sleurden ons eruit, handen op het dak. We werden gefouilleerd. De narpolitie was getipt, we waren verdachten. Zouden we nog op tijd in Leiden aankomen? Zouden we überhaupt Nederland bereiken? “Waar gaan jullie heen?”, riep de ene. Naar 'Hollande' zei Fabien.

Mooi zo, dat was dan duidelijk. “Wat gaat u daar doen?” Schaken, luidde het antwoord.

“En mijn tante is de koningin van Engeland”, zei een politieagent. We wisten niet, en hij ook niet, dat Nederland ook een koningin had. “Wat waren onze beroepen?”

Analist-programmeur bij Euro-Disney, machine programmeur, en zelf was ik toen student in de automatisering. “De laatste zeker ook programmeur?” vroeg de agent. “Nee, ik ben boekhouder”, zei Serge. http://www.365chess.com/players/Serge_Bouillot).

Kofferbak openen! En daar lag het bewijsmateriaal: schaakspelen, klokken, boeken. We konden gaan. Net aangekomen op het schaaktoernooi ging Fabien op zoek naar een telefooncel om Francesca en Roos op te bellen. Hij had ze van de zomer in Portugal ontmoet. Hij had een oogje op Francesca. Tussen hen is het niets geworden. Later op de avond stond Roos naast mijn bord. Ze had, gelukkig maar, geen verstand van schaken, anders had ik de uitkomst van de partij moeten verantwoorden.

Een enkel

Na vier jaar Parijs-Utrecht, een heen en weer relatie, was de studententijd voorbij. Geen lange vakanties meer. En op een dag, toevallig, kon ik in Utrecht bij iemand intrekken en de

huur delen. Begin 1994 nam ik ontslag, zegde mijn huur op in Parijs en kocht een enkel. "Een enkel?" vroeg de lokettist verbaasd. Wanneer koop je nou een enkel? Als je uit Syrië komt? Of juist als je ernaartoe gaat?

Ik was al één week in Utrecht, probeerde iets te verstaan van het Nederlands, en op eens, na een heftige koppijn, begreep ik iemand op de TV. Hij had het over Football, het was Johan Crujff. Ik had wel twee jaar Nederlands gehad op het Nederlands consulaat, maar het stelde niet veel voor in een wereld die 100% Frans is.

Via via kreeg ik het adres van het Ledig Erf. Dat zou een schaakclub zijn. Waarom niet, in Parijs had je ook clubs die in cafés waren gevestigd. Ik ging er op een dinsdagavond langs. Wachtte een uur, niemand, geen schakers. Uiteindelijk, in mijn beste Frans-Engels, vroeg ik aan de serveersters waar de schakers waren. Ze waren op de club! Alsof er in Utrecht maar één club was. Ze gaf me de Balans, daarin kon ik alle informatie vinden. De volgende week ging ik naar De Rode Loper. Ik fietste verkeerd, kon het niet vinden en na een uur ging ik naar huis. Een week later was ik alsnog bij DRL. Wat een grote schaakclub! Zo groot had ik het

nooit gezien, behalve bij Caïssa maar dat was meer een soort treinstation waar mensen kwamen en gingen.

Een club met een luxe ruimte, stoelen, losse tafels, een bar, koffie werd gebracht (bij de externe wedstrijden). Er kon ook besteld worden. Ad zwierf tussen de tafels. Het leek op een beschrijving van café de la Régence.

https://en.wikipedia.org/wiki/Café_de_la_Régence

Café de la Régence - match tussen [Howard Staunton](#) and [Pierre Charles Fournier de Saint-Amant](#), on 16 December 1843

Marjolein ontving me, ik moest even wachten, men was bezig met de indeling.

Ik ging uit mijzelf helpen met het opzetten van borden, dat was ik gewend. Iemand zei iets tegen mij. Ik antwoordde “Misschien”, wat in het Frans het meest veilige antwoord is. Meer kon ik ook niet zeggen, ik was ook niet gewend om Engels te

praten. Het woord “Misschien” had ik tijdens een les opgeslagen voor het geval dat. Ik ging door met het opstellen van het bord. Toen zei hij nog iets en ik herhaalde “Misschien” en ging door. Toen werd hij rood en boos. Vreemd, dit had ik in een schaakclub nog nooit gezien, of alleen met slechte verliezers. Had ik toch iets verkeerd gezegd?

Misschien dat men hier gewend was om zijn eigen bord op te zetten. Was het een soort bijgeloof, zoals wij het kenden op het platteland?

Ik stopte. Het bleek dat op dat bord de stand van een afgebroken partij aangebracht moest worden. Dat fenomeen van afgebroken partijen was me niet bekend. In Frankrijk speelden we overdag, partijen werden pas na zeven uur afgebroken en dat gebeurde zelden.

Marjolein vertelde hem dat ik geen Nederlander was. Het kwam goed tussen ons en ik begreep dat ik voortaan beter niet zomaar iets moest zeggen.

Toen heb ik mijn eerste drie vluggertjes gespeeld, het was tegen Jacob van de Lagemaat. Ik herinner me nog een partij met allerlei leuke paardensprongen.

<http://www.lahautefourche.com/Nederlands/Deherbergiers.aspx>

Hierbij nog een partij met leuke paardenzetten.

Pascal Boittin 1824 - Jesper de Groot 2137

SGS 2011.02.27

**1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 Pf6
4.O-O Pxe4 5.Te1 Pf6 6.d4 e4
7.d5 Pe7**

Om d5 te spelen moet je het vervolg met Pc3 en exf3 al zien.

8.Pc3 exf3

In 2011 kon de computer Pc3 na 10 minuten nog niet vinden.

9.Lg5 h6?

Begrijpelijk, de Loper is vervelend maar h6 helpt Wit.

10.Lxf6 gxf6 11.d6 cxd6 12.Pd5

Da5 13.Dxf3 Lg7

Df3 moest Wit al op zet 7 zien, met b4 is de Dame gewonnen omdat a3 is gedekt en op Dxb5 komt Pc7 wint de Dame.

**14.Txe7+ Kd8 15.Tae1 f5 16.Dxf5
Dxb5**

Nu moet Zwart op b5 nemen anders is het mat op d7.

17.Dxf7 Le5 18.T7xe5 dxe5

Zwart laat het mat gaan om de partij netjes af te sluiten.

19.De7# 1-0

Rode Lopers Combineren – aflevering 11

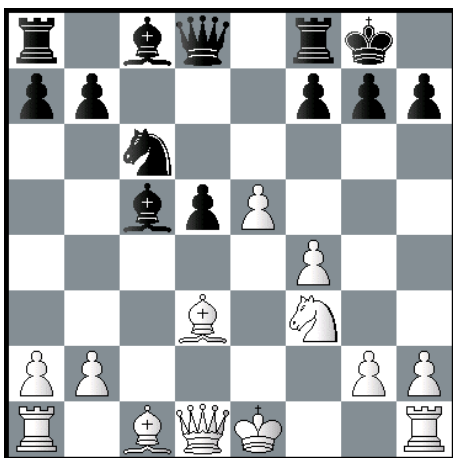
Peter Das

Het fenomeen internetschaak heeft onze sport in het afgelopen anderhalve decennium een stevige impuls gegeven. Veel nieuwe aanwas bij schaakclubs is te danken aan sites als *gameknot.com*, *chesscube.com* en vooral *chess.com*. Als aanlopers die geen KNSB rating hebben gevraagd wordt naar hun speelsterkte reageren ze vaak met iets als “Ik heb ongeveer 1500 op chess.com”. Uiteraard wordt er ook onder Rode Lopers driftig op het wereldwijde web geschaakt. En ook dat levert mooie combinaties op. Ik heb er 6 bij elkaar kunnen sprokkelen, sommige werden ingezonden, andere heb ik zelf ontdekt door te rond te neuzen in de openbare archieven van bovengenoemde sites. Naast mooie tactiek levert het ook interessante internetnamen op. Zo gaat Seth in de virtuele wereld door het leven als SSeth1980, John als Altotemmi en

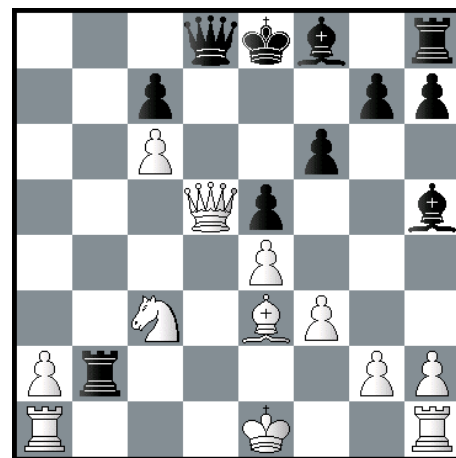
ikzelf heb peterad als schuilnaam gekozen.

Zoals gebruikelijk lopen de opgaven weer in moeilijkheidsgraad op. We beginnen met een stelling waarvan de oplossing in een paar tellen zou moeten zien, maar naarmate je vordert, zul je toch aanzienlijk meer tijd nodig hebben.

De inzenders voor deze editie waren Hendrik en Peter Hoogakker. Hartelijk bedankt voor hun bijdrage. Zoals gebruikelijk worden andere Rode Lopers weer opgeroepen om hun voorbeeld te volgen. Heb jij dus in een van je recente of minder recente partijen een mooie combinatie gezien en lijkt jou een vermelding in de balans ook wel leuk, stuur ze dan (met oplossing) in pgn of FEN formaat op naar drlcombinaties@gmail.com. De mooiste ervan worden opgenomen in *Rode Lopers Combineren*.

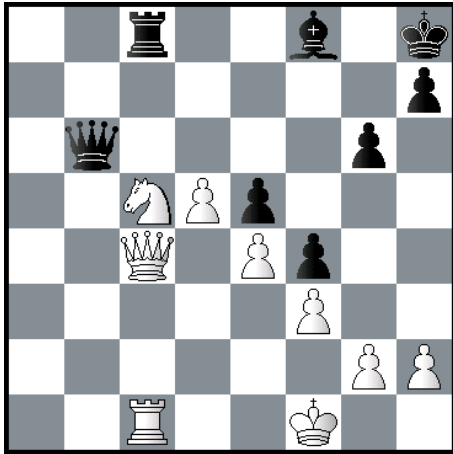

Stelling 1 Wit aan zet

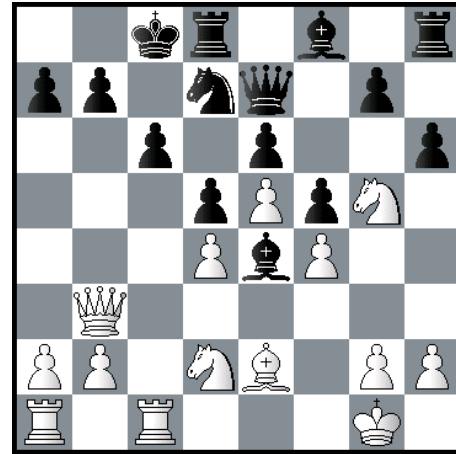

Stelling 2 Wit aan zet

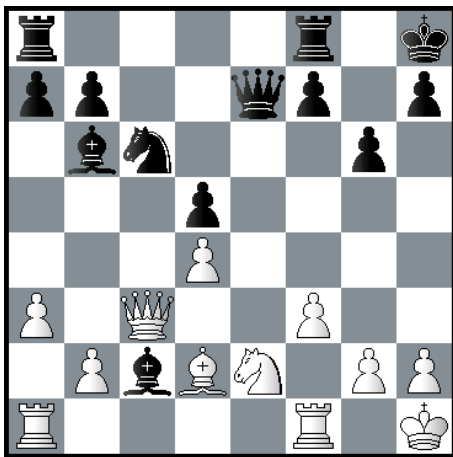

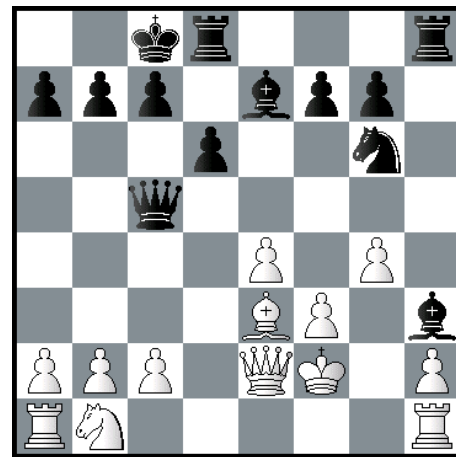
Stelling 3 Wit aan zet

Stelling 4 Wit aan zet

Stelling 5 Wit aan zet

Stelling 6 Zwart aan zet

Oplossingen achterin de Balans

Eén stuk

Sinds ik de partij Boleslavsky – Lissitzin (gespeeld in Moskou, en in mijn geboortjaar, 1956) uit het boek *“The Most Instructive Games Of Chess Ever Played”* van Irving Chernev naspeelde, wilde ik ook eens een keertje een partij uit één stuk spelen. Dat was nog nooit echt gelukt.

Een partij uit één stuk is er zo eentje waarbij je *niet* in de opening een pion wint/verliest, die in het middenspel weer terug verliest/wint en, uiteindelijk, in tijdnood een gewonnen eindspel in remise laat verzanden. Nee, dat is een partij waar een van de spelers een (klein) foutje maakt (anders kan er niet gewonnen worden) en daarna efficiënt (dat is: zonder overbodige zetten) wordt opgerold.

In de 8^e ronde van de interne smaakte ik het genoeg zo'n partij te spelen:

1.d4 e6

Een galante uitnodiging voor een Franse partij of de overgang naar het Systeem.

2.c4

De keuze van Wit valt op het Systeem. Kenmerk van dit systeem

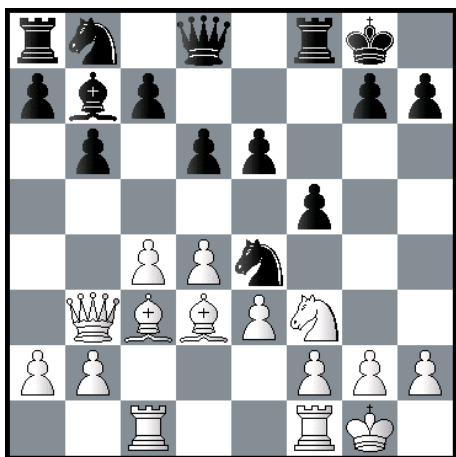
is het verwerven van suprematie over de witte velden van de diagonaal a8-h1 en in het bijzonder veld e4, waar een paard geposteerd wordt. Deze strategie verklaart de komende 8 zetten van zwart.

2...b6 3.Pc3 Lb4 4.Ld2 Lb7 5.Pf3 f5 6.e3 Pf6 7.Ld3 0-0 8.0-0 Lxc3 9.Lxc3

Zoals inmiddels bekend, gun ik mijn tegenstanders graag het looperpaar, als ik daar maar een sterk paard voor terug krijg.

Toeval of niet: ook in de partij Boleslavsky- Lissitzin (zie inleiding) speelt een sterk paard op een voorpost een grote rol. De ondertitel van die partij in het boek is: *“Knight Outpost at Q5”*. Ik zal die partij nader onder de loep nemen als ik het boek van Chernev in een van de komende Boeksurfen rubrieken ter hand neem.

9...Pe4 10.Tc1 d6 11.Db3...

Na deze zet kreeg ik plots het idee dat er een poort naar de witte koning werd opengezet. Op de een of andere manier kon ik de slotstelling van de partij al visualiseren. Zou dit dan de partij uit één stuk worden?

11...Pxc3 12.Dxc3 Lxf3 13.gxf3 Dh4

De verleiding om 13...Dg5+ te spelen was erg groot, maar die zet zou niet voldoen aan het criterium van een partij uit één stuk: een efficiënte (zonder overbodige zetten) afwikkeling. Na 14.Kh1... zal zwart toch een keer met de dame naar de h-lijn moeten om de aanval te versterken.

14.Tc2?

Dit is de, in de inleiding genoemde, fout. Ben denkt met deze zet pion f2 te dekken zodat de toren op f1 bij

gelegenheid naar de g-lijn kan. Beter was 14.Kh1... waarop ik iets van 14...Tf6 15.Tg1 Dxf2 16.Tcf1 Dxe3 in gedachten had.

14...Tf6 15.Te1

Het siliconenmonster ziet de treurige afloop al en probeert het mat over de horizon te duwen met een onzinvariant als 15.Lxf5 exf5 16.Da5 bxa5 17.Ta1 Dh3 18.Kh1 Tg6 19.Tg1 Dxf3+ 20.Tg2 Dxc2#. Maar er is niets beters,

15...Dh3

Noodzakelijk om de witte koning niet via f1 te laten ontsnappen.

16.Kh1

En hier opnieuw dezelfde onzin: 16.Lxf5 exf5 17.Kh1 Tg6 18.Tg1 Dxf3+ 19.Tg2 Dxc2#. Ook hier is er niets beters.

16...Th6

Met de toren naar g6 komt het mat niet sneller dan in de partij: 16...Tg6 17.Tg1... (of 17.Lg1 Dxf3 18.Lg2 Dxc2#) 17...Dxf3 18.Tg2 Dxc2#

17.Kg1 Tg6+

Met mat: 18.Kh1 Dxf3#

Riga 2015

Een sfeerverslag: Elmer van Veenendaal en Seth van der Vegt

Elmer vertelt...

Van 10 tot en met 16 augustus 2015 vond het 'Riga Technical University Open 2015' chess festival plaats. Met een select groepje van 4 (Seth van der Vegt, Youri Gerritse, Elmer van Veenendaal en Mitchel Wallace) vertrokken wij richting de hoofdstad van de Baltische staat Letland. Riga is de grootste stad in de Baltische landen en wordt gekenmerkt door de 'Oude Stad' die op de UNESCO-lijst van werelderfgoed staat.

Ons onderkomen lag pal naast het treinstation. Het oude, ietwat vervallen pand stak karig af tegen het moderne, mooi verlichte Mercure hotel dat ernaast gelegen lag. Wat een contrast! Dat was overigens ook het geval bij het vervoer. Want hoewel wij dus een pover onderkomen hadden, lieten wij ons bijna dagelijks vervoeren in Riga met de taxi. Ook naar het toernooi. Beetje decadent, maar ach... de prijs was deelbaar door 4 en de hoogte van het bedrag kwam zelden boven een tientje uit. Tenzij het de 'Beautiful Nightclub'- taxi betrof... Maar ja, dan kreeg je wel comfortabele Mercedes -zittingen onder je reet, een chauffeur die de bochten 'sportief' nam en voor wie het rijden met hoge snelheden geen

onbekend terrein was. Ook opende hij attent het achterraam voor de harde scheet die werd gelaten in de auto. Deze onfatsoenlijke gedragingen doopten wij overigens om tot een 'Wang Snee Wang, Pang!'. Tot slot zette hij ons direct af voor het Rock-café en kon 'oom' Youri in de buidel tasten om deze rit af te rekenen. En zo vervolgden wij onze nachtelijke avonturen in Riga.

Van tevoren hadden wij overigens hoge verwachtingen van het uitgaansleven. Deze werden na de eerste dag echter flink getemperd. Het was een druilerige nacht, weinig volk en weinig gelegenheden tot vermaak. Een bezoek aan de 'Sakta' en een andere foute club deed de avond echter toch nog goedkomen. Vooral voor Seth. Genoeg complimenten van dames voor zijn mooie ogen. Hij bleek er gevoelig voor. De dagen erna waren het niet alleen de complimenten, maar ook het 'door de haren woelen' wat hem van zijn stuk bracht. Het leidde zelfs tot de benaming 'Seth op locatie'. Deze werd ingegeven door een nachtelijke escapade in een troosteloze, grauwe, aan de communistische Sovjet-tijd denkende, buitenwijk van Riga. In bijgaande foto Seth 'in actie' voor de sfeervolle Cuba Bar.

In Riga stikt het overigens van de Gentlemen's clubs, Royal clubs en Beautiful Night clubs. Hele foute tenten. Je portemonnee wordt daar zienderogen lichter en dat is voor ons zuinige Hollanders al genoeg reden om deze tenten te mijden. De Karaokebar was daarentegen wel weer een enorm succes. Indien je interesse hebt een optreden van Mitchel of Seth terug te bekijken, spreek ze eens aan op een clubavond bij De Rode Loper! Hiernaast een glimp van wat je kunt verwachten.

Maar genoeg geroddeld. Laten we dit verslag vervolgen vanuit een meer schaaktechnisch perspectief.

Het toernooi werd gehouden aan de westzijde van de Daugava in de zakenwijk Kipsala. Sfeervolle ambiance, ruim opgezet en zoals het hoort een decor voor de grote jongens. Op het menu stonden een A-groep (9-rondig), een B-groep (9-rondig), een C- en D-groep (beiden 7-rondig) alsmede enkele nevenactiviteiten. Het tempo voor de A- en B-groep bedroeg 90 minuten per persoon per partij met een increment van 30 seconden per zet vanaf zet 1.

Seth, Mitchel en Youri hadden zich ingeschreven voor de B-groep, Elmer voor de A-groep.

█ *vertelt...*

In beide gevallen betrof het een 9-rondig toernooi uitgespreid over 7 dagen. Geen B-groep zoals in Nederland, waar de maximale ratinggrens ergens tussen 1900-2000 ligt. Nee, de maximale ratinggrens was hier 2300. Er deed zelfs een IM mee.

Het schaakgezelschap in Riga was een aardig bont gezelschap: er deden maar liefst 38 verschillende nationaliteiten mee. Opvallend was dat er met name in de A-groep erg veel vrouwelijke deelnemers waren. Dat was ik helemaal gewend op een schaaktoernooi! Waarschijnlijk verblind door het hoge aantal mooie exemplaren onder de vrouwelijke deelnemers, volgde ik de verrichtingen van bepaalde deelnemers met meer dan gewone belangstelling. Neem nu Jef Verwoert, een andere Nederlandse deelnemers in de A-groep, hij heeft maar liefst 7 maal tegen vrouwelijke schaker gespeeld! Ongetwijfeld zal hij gewaand hebben in een vrouwentoernooi te hebben deelgenomen. Iets waar Mitchel alleen maar van kan dromen ;-)

Wat betreft de mannelijke schakers, die natuurlijk ook in Riga ondanks het hier hierboven beschrevene de grote meerderheid vormde, was er weinig verschil met Nederland. Veel

haveloze, onverzorgde ogende schakers. Ik zag al in de eerste ronden van het toernooi een iel mannetje, ergens in de dertig schat ik hem, die dag in dag uit in een ordinair Kazachstan-trainingsjasje en dito broek liep. Met een matje in z'n nek, echt zo'n sjonnie. Die kan er vast geen hout van, dacht ik.

Halverwege het toernooi kwam ik erachter dat het een GM met 2600+ betrof. Tja, nooit voorbarig conclusies trekken!

Net zoals ik vooraf geen illusies had dat ik kans zou hebben om voor de eerste plaats in de B-groep te strijden. Nadat wij kort voorafgaand aan ronde 1 een bezoek hadden gebracht aan groot borstbeeld van Mikhail Tal, die in een groot park staat in het centrum van Riga, was ik ook mentaal klaar voor de strijd.

Partijanalyse █ (ronde 7)

Deze partij werd gespeeld in ronde 7. Ik stond op dat moment op 4 uit 6. Ik was na een nachtelijke stapavond met veel drank die duurde tot aan een tijdstip waarop de meesten al aan de werkdag zijn begonnen, niet bepaald fit opgestaan. Niet in ons hostel, maar in de al eerder beschreven buitenwijk van Riga waar ik was beland. De partij begon om 17:00 uur. Dat betekende dat ik mij moest haasten om op tijd te zijn in de speelzaal.

Om mij wat fitter te laten voelen besloot ik de kwaliteit van de Sovjet-douches uit te testen. Om toch op tijd in de speelzaal te arriveren, gaf ik de taxichauffeur opdracht flink het gaspedaal in te trappen in ruil voor een extra fooi. Gelukkig kwam ik op tijd. U begrijpt natuurlijk al, ik won deze partij.

En het werd tevens naar mijn gevoel mijn beste partij van het toernooi. Waarmee en passant aangetoond is dat er betere manieren zijn om inspiratie op te doen dan een borstbeeld van Mikhail Tal bezoeken.

Ik speelde tegen een sympathieke Fin van rond de 50. Na afloop van de partij was hij dusdanig onder de indruk van mijn spel dat hij mij bedankte voor de gespeelde partij. Dit in contrast met het feit dat er maar liefst 3 tegenstanders van mij waren die direct na het verliezen van de partij, hun notatieformulier direct verfrommelden tot een prop papier rijp voor de prullenbak. Wat ik met een zeker genoeg constateerde.

■■■■ (1990) – ■■■■
(1982)

1. d4 Pf6 2. c4 c5 3. d5 a6

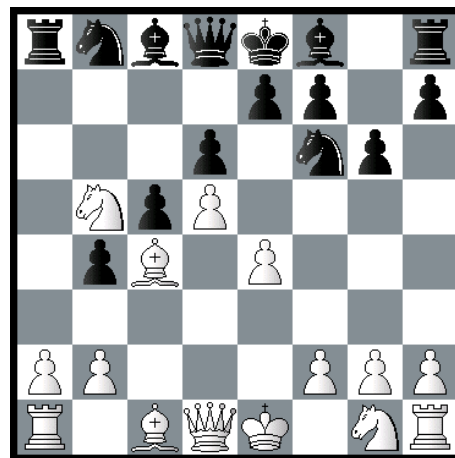
Een ongebruikelijke zetvolgorde; meestal speelt zwart direct 3... b5.

4. Pc3 b5 5. cxb5 axb5 6. e4 b4 7. Pb5

Nu zitten we met zetverwisseling in de Zaitsev-variant van het Wolgagambiet

7...d6 8. Lc4 g6?!

8... Pbd7 Dit is de beste zet. Het voorkomt wits volgende zet en is daarom veiliger. Zwart kan daarna nog met g6, Lg7, 0-0 komen, en zo de opstelling bereiken die hij voor ogen heeft. Maar mijn tegenstander was niet bekend met het mijn volgende zet en het idee daarachter. Als je dat nog nooit gezien ga je dat ook niet zo snel achter het bord vinden.

9. e5! dxe5 10. d6! Pa6

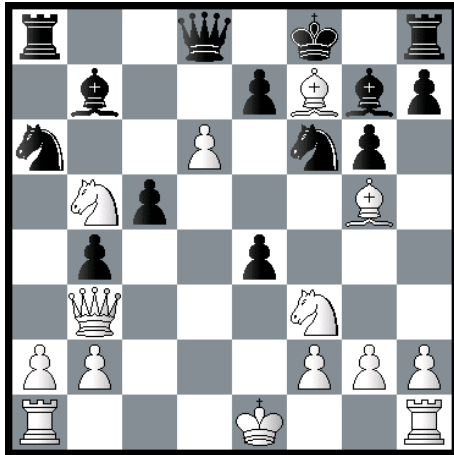
10... exd6 11. Lg5 Nu wordt het idee van wits 9de zet duidelijk: wit heeft een ontwikkelingsvoorsprong en enorm veel activiteit met de stukken. Dat is wel 2 pionnen waard. Ik denk dat de stelling nu in dynamisch evenwicht is, hoewel wit wel de beste kansen heeft. Het is zwart die hier nauwkeurig moet verdedigen.

11... Ta5 Dit is nu de beste verdediging, maar na 12. Pf3 heeft een sterk initiatief.)

11. Lg5 Lb7

11... Lg7 ziet er beter uit. Snel de koning in veiligheid brengen is denk ik belangrijker, hoewel wit na 12. Pf3 0-0 13. Pxe5 nog steeds duidelijk voordeel heeft.

12. Db3 (Pion f7 gaat vallen en de zwarte coordinatie word verstoord)
12...Lg7 13. Lxf7+ Kf8 14. Pf3 e4
 (Zwart probeert de zaak de compliceren)

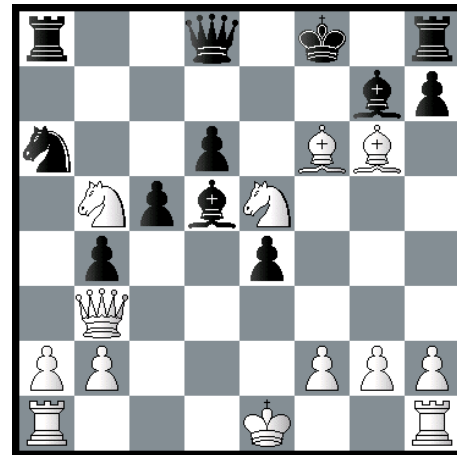
15. Pe5 exd6 16. Lxg6

Een mooie zet; wit wint een pion en dreigt mat terwijl paard en loper instaan die beide niet kunnen worden genomen.

16...Ld5

Op 16... De7 was ik 17. Pxd6 van plan. Na 17... Ld5 [enige zet] was ik er nog niet uit wat ik zou doen maar het leek en lijkt mij dit wit ook hier duidelijk voordeel heeft. Wit kan hier bijvoorbeeld 18. Pdc4 of 18. Dxd5 doen. Op 16... d5 was ik 17. Lf5 van plan met de dreiging Pd7+.

17. Lxf6

17... dxe5?

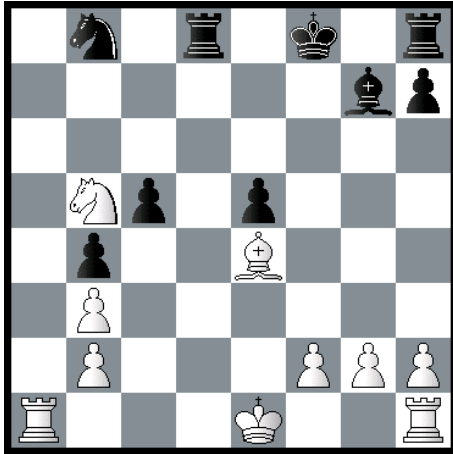
Direct 17... Lxb3 is beter hoewel ik daar tijdens de partij anders over dacht. Na 18. Lxd8 Ld5 19. Pd7+ Kg8 20. Pf6+ Lxf6 21. Lxf6 staat wit inderdaad ook gewonnen zoals ik correct berekend had. Het siliconenmonster geeft echter 18... Le6 aan. Na 19. Lxe4 Txd8 20. Pc6 geeft hij wit een plus, maar van beslissend voordeel is geen sprake.

18. Lxd8 Lxb3 19. Lxe4!

Ik denk dat zwart dit tussenzetje over het hoofd heeft gezien. Wit behoudt zijn witveldige loper, en wel op een zeer sterke positie. Overigens na alternatief 19. axb3 hxg6 20. Lg5 Pc7 21. Txa8+ Pxa8 zou wit ook zeer goed staan, maar zwart heeft hier nog wel schwindel/overlevingskansen omdat het hier nog niet helemaal uit is.

19...Txd8 20. axb3 Pb8

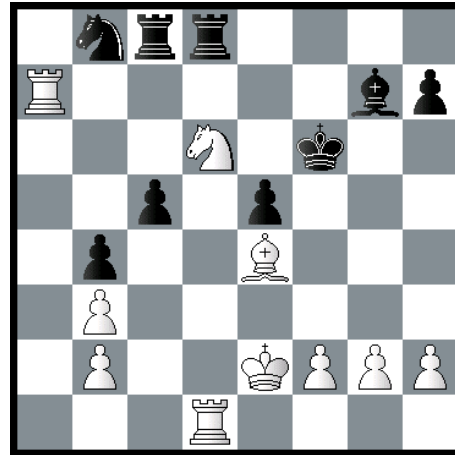

21. Ke2!

De meest nauwkeurige zet; nog beter dan rokeren. In sommige varianten is het handig dat Ke2 veld d1 voor de toren dekt. Zoals in deze partij gebeurde. Wit activeert hier Th1. Zwart staat te slecht om snel

tegenspel te kunnen organiseren.
21...Ke7 22. Thf1 Tc8 23. Ta7+ Kf6 24. Td1 Thd8 25. Pd6

En opgegeven. Zwart gaat beslissend materiaal verliezen.

1 – 0

Oplossingen Rode Lopers combineren – aflevering 11

Stelling 1: Altotemmi - CountOfMonteChristo

Chess.com, correspondence chess, 5.10.2015

Wit stond eigenlijk wat slechter, maar doordat zwart op de vorige zet kort rokeerde, kan hij een klein voordeeltje krijgen: **1. Lxh7+!** Een klassieker. Als er geen paard op f6 staat, geen loper op e7 en je eigen dame staat op de diagonaal d1-h5 is de kans groot dat zo'n offer goed is. In dit geval is het gemakkelijk uit te rekenen, want je krijgt er direct een stuk voor terug. **1... Kxh7 2. Dc2+**

Stelling 2: peterad – hedonis60

Chess.com, blitz chess, 10.2.2015

1. Qxd8+ Kxd8 2. O-O-O+

Stelling 3: peterad - heinzdittmann

Gameknot.com, blitz chess, 16.07.201

In de verte zijn nog de contouren van een voor zwart mislukte Koningsindier te zien. Wit heeft zich echter ook een beetje in de problemen gewerkt. Het paard staat gepend en kan niet nog een keer extra verdedigd worden. De enige reddende zet is } **28. Db3!**

In zijn boek *Pump up your rating*, noemt Axl Smith deze manoeuvre 'de lifeline'. Het paard lijkt verloren, maar de dame springt te hulp. Ze valt de vijandige dame aan en werpt tegelijkertijd een reddingslijn uit naar het gepende stuk. Als ze wordt geslagen, trekt ze het paard als het ware naar een veilige haven. Het

paard dekt vervolgens keurig zijn eigen toren op c1. Dit gebeurde in de partij, waarna wit het eindspel met de pluspion won. Zwart had echter nog de mogelijkheid tot een verrassende ontsnapping. **28... Da5!** (Da7! komt op hetzelfde neer. Het gaat erom dat zwart zijn dame op de a-lijn houdt.) **29. Pd3 Txc1+ 30. Pxc1 Da1** Zwart heeft het paard opnieuw gepend en dreigt dit uit te buiten met La3. Wit kan niet anders dan eieren voor zijn geld kiezen met eeuwig schaak. **31. Dc4 La3 32. Dc8+ Kg7 33. Dd7+ Kh6 34. Dh3+ Kg7 35. Dd7+ 1/2-1/2**

Stelling 4: Hendrik_Ald – b_alexi

Chess.com, correspondence chess, 01.08.2015

1. Txc6+!! Kb8 (1... bxc6 gaat mat: 2. Ba6+ Kc7 3. Qb7#) **2. Pxe6 Pb6 3. Pxd8 Dxd8** Wit staat een kwaliteit en een pion voor zonder dat er voor zwart iets tegenover staat.

Stelling 5: SSeth1980 - nigelico

Chess.com, blitz chess, 17.10.2015

Zwart heeft zojuist de loper op c2 geslagen. Terugnemen lijkt, zeker bij snelschaak, de meest logische reactie, maar **1. Pf4!** is de enige zet om in de partij te blijven. **1... Lf5?!** (1... Pxd4 ziet er beter uit) **2. Pxd5 Dd6 3. Pxb6 axb6 4. d5+ Pe5 5. f4 Dxd5 6. Dxe5+ Dxe5 7. fxe5** De stelling is gelijk.

Stelling 6: Hanssie – Peter Hoogakker

Internet, 24.05.2015

1... Lh4+ 2. Kg1 Pf4! 3. Dd2 Moet Ld3 blijven dekken. (3. Lxc5 En

3...Pe2 is nu mat) **3... d5! 4.Lxc5** (4. exd5 Rxd5 met dezelfde motieven als in de hoofdvariant) **4... dxe4** De dame moet nu de velden e2 en d1 blijven dekken, een onmogelijke opgave. **5.Dxd8+ 5... Txd8 6.Pc3 Td2.0-1.** 7...Tg2+ gevolgd 8.Kf1 Txg4 mat is niet te voorkomen.

Oplossingen Boeksurfen 1:

- 747 18...Pxc2 verliest vanwege
19.Txe6+, want Wit wint de
zwarte Dame met 19...dxe6
20.Dxc7 of zet mat met
19...Kd8 20.Dh4+.
- 436 Wit wint met 31.Pf4+ Kf5
32.Df6/Dg6/Dg4/g4, mat.

Midgetgolf Bilthoven

Julianalaan 282
030-228 1154
0343-457784

www.midgetgolfbilthoven.nl

Van april tot oktober van 10 - 22 uur. In oktober de
weekenden geopend van 11 - 18 uur volgens afspraak.